

ELEMENTS PER A L'AVALUACIÓ DEL PLA D'IMPULS DEL CIRC 2019-2022

I. Una mirada a les 11 mesures	3
II. Abast del Pla d'Impuls del Circ (protagonistes, públics, beneficiaris/es)	21
III. Resultats i qüestions pendents	37

Març 2022

I - Una mirada a les 11 mesures del Pla d'Impuls 2019-2022

1. FORMACIÓ

Objectiu principal: Impuls a la consolidació del projecte formatiu del CACRR i visibilitat de la xarxa d'espais de formació de circ del territori.

2 accions

- **Acció 1:** Donar un **impuls** al **Centre de les Arts del Circ Rogelio Rivel** per consolidar la **Formació Professional de Circ** a Catalunya, garantint l'estabilitat i l'evolució de l'única proposta autoritzada de formació circense al país.

Pressupost: 20.000 € el 2020 i el 2021 (40.000 € en total).

Aquests recursos s'han destinat a 3 intervencions:

- Augment de la remuneració del professorat, de 21'25€/h a 25'50€/h.
  - Concessió de dues beques a dos alumnes (beques parcials).
  - Millora en infraestructures i material tècnic i de seguretat.
- **Acció 2:** Reconèixer i donar **visibilitat a la important xarxa d'espais de formació** en circ repartits per tot el país.

Pressupost: 16.500 € el 2021 i 16.500 € el 2022 (33.000 € en total)

Aquesta acció es declina en **2 jornades:**

- I Jornada de Visibilització dels Centres de Formació en Circ de Catalunya
19 de juny del 2021 | Centre d'Arts Santa Mònica
Organitzada pel CAC Rogelio Rivel
  - Enquesta, cens i edició d'un catàleg de presentació de 49 centres de formació en circ
  - Assistència i participació de 18 centres de creació + APCC: 53 persones en total
  - Actuació d'alumnes de 4 centres de formació: La Nave de Metal, Encirca't, Circo los, CAC Rogelio Rivel

- Il Jornada de Visibilització dels Centres de Formació en Circ de Catalunya
Coordinada per Tub d'Assaig 7,70
  - Constitució d'un grup motor per a l'elaboració de continguts (8 centres de formació, APCC i 2 persones a títol individual)
  - Selecció per convocatòria pública de Tub d'Assaig per a la coordinació de la Jornada
  - Grup de treball per a la creació d'una associació o federació del sector de la formació

Resultats

Acció 1:

- Millors condicions laborals per al professorat de la Formació Professional
- >Possibilitat de becar alumnes amb pocs recursos econòmics

Acció 2:

- Sector de la formació més cohesionat i proactiu
- Configuració d'un ens representatiu i articulador del sector de la formació

Continuïtat

- Els espais de formació contempnen la possibilitat d'organitzar una jornada anual més enllà del Pla d'Impuls.

Qüestions obertes

- Més reconeixement institucional i dotació econòmica per a la formació professional
- Més reconeixement i recursos per a la formació en temps de lleure
- No s'ha posat en marxa la Taula de Treball entre els departaments de Cultura i Ensenyament per articular el suport a la formació de circ.

Organisme impulsor del Departament de Cultura: Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques.

Calendari d'execució: 2020-2022

Cap de mesura: Associació de Circ Rogelio Rivel.

2. INFRAESTRUCTURES PER ALS ESPAIS DE CIRC

Objectiu: Millora de les infraestructures dels espais de circ de Catalunya.

Acció

Impuls d'una línia d'ajuts fixa per a l'adequació i millora dels espais de circ de Catalunya: adquisició de material de seguretat (rigging), material de circ, material escenotècnic i estructures desmuntables.

Aquesta línia s'emmarca en una línia més àmplia d'infraestructures amb una modalitat que contempla específicament els espais de creació i formació de circ sense ànim de lucre a les seves dues primeres edicions.

Accions realitzades (NB: Encara no s'ha convocat la segona edició de la línia d'ajuts)

- identificació de les necessitats dels espais de circ
- interlocució amb la DGCC per enfocar l'ajut en base a les necessitats dels espais
- difusió de l'ajut als espais de circ
- acompanyament per a la sol·licitud i justificació de l'ajut

Pressupost:

Previsió inicial	100.000 € (50.000 € per convocatòria)
Executat 1 ^a convocatòria	86.706,16 €
previst 2 ^a convocatòria	50.000 €

RRHH: 1 coordinadora de la mesura seleccionada entre els espais de la Xecc

Resultats

- 15 espais sol·licitants a la primera edició de l'ajut, 15 ajuts concedits (es preveia inicialment que serien 12 espais però la dotació econòmica ha pogut ser més important)

Dificultats

- Pagaments tardius per a la primera convocatòria (el 50% de l'import concedit s'havia de pagar el desembre de 2020 i s'ha pagat el gener o febrer de 2021)
- Endarreriment de la segona convocatòria, inicialment prevista la tardor del 2021 i actualment prevista la primavera del 2022

Qüestions pendents

- Els espais constituïts en règim empresarial no podien accedir a l'ajut i el que proposa l'ICEC no s'adequa a les necessitats dels espais de circ. L'APCC ha obert un diàleg en aquest sentit
- Els centres de creació de circ no podien acollir-se a l'ajut tot i que la línia de centres de creació no els permet adquirir material d'infraestructures. Es preveu donar-los cabuda a la segona edició de l'ajut.

Continuïtat

- Els espais de creació i formació de circ podran seguir acollint-se a la línia d'ajuts per a infraestructures més enllà del Pla d'Impuls del Circ 2019-2022.

Organisme impulsor del Departament de Cultura: Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques.

Cap de mesura: Xarxa d'Espais de Circ de Catalunya (XECC).

Calendari d'execució:

- Calendari previst: 2020 (1ª convocatòria) i 2021 (2ª convocatòria)
- Calendari real: 2020-2021 (1ª convocatòria, biennal) i 2022-2023 (2ª convocatòria, biennal)

3. Circ Comunitari

Objectius

- Contribuir a l'enfortiment del sector del circ social i d'altres pràctiques de circ aplicat amb impacte en la societat.
- Visibilitzar els projectes, entitats i xarxes existents a Catalunya.
- Promoure sinergies i treball en xarxa entre entitats i professionals del sector.
- Actualitzar el concepte de circ social per a desplegar el seu potencial crític i comunitari.
- Fomentar la implementació de la perspectiva de gènere i d'estratègies inclusives en les entitats i els projectes.
- Centralitzar i col·lectivitzar el coneixement sobre el circ social i altres pràctiques afins

Pressupost: 65.000 € (repartits en els anys 2020 i 2021)

RRHH: Un tècnic de recerca que coordina la mesura, 14 persones al Grup Motor, 25 persones a les diferents taules de treball, 35 en el disseny i organització de la Jornada de Circ Social i Comunitari.

Accions

- Constitució d'un grup motor per la governança de la mesura, desenvolupament del pla de treball i seguiment de la mesura
- Creació de tres taules de treball per fer recerca aplicada i crear materials didàctics, eines pedagògiques o altra documentació d'interès pel sector, en tres àrees temàtiques:
  1. Resignificació i actualització del concepte de Circ Social.
  2. Perspectiva de gènere i Circ.
  3. Diversitat funcional i Circ.
- Elaboració d'un mapatge de projectes de circ amb impacte en la societat a Catalunya.
- Creació d'un banc de recursos digital (circsocial.cat)
- Celebració d'una Jornada de sector el novembre 2021 (87 persones)

Resultats

- Treball col·lectiu en tres eixos temàtics (resignificació del concepte de circ social, perspectiva de gènere i circ, diversitat funcional i circ) per generar **recursos d'utilitat** al sector
- Elaboració d'un **mapatge d'entitats i projectes**

- Creació d'un **banc de recursos digital** i elaboració o recopilació de dades i documentació per alimentar-lo.
- Celebració d'una **jornada** que esdevingués un espai de trobada i d'intercanvi per a professionals del sector.

Qüestions pendents

- No ha estat possible fer recerca aplicada en relació amb la implementació de la perspectiva de gènere i la inclusió envers la diversitat funcional per qüestions de temps massa ajustat en el marc de la mesura i pels condicionants plantejats per la pandèmia. Per tant, el treball dut a terme ha estat de tipus teòric, i s'han reservat recursos per impulsar recerques aplicades més enllà de desembre de 2021.
- L'amplitud de qüestions com la perspectiva de gènere o la inclusió envers la diversitat funcional en l'àmbit del circ són temes molt complexos i de caràcter interseccional. Cal continuar treballant-hi, formar el sector i col·lectivitzar els processos i les responsabilitats per generar un canvi real en el teixit del circ.
- La pandèmia ha accentuat les desigualtats socials, l'exclusió o les agressions masclistes, entre altres violències. Els projectes de circ social ofereixen espais segurs on es cultiven la cooperació, les cures, la inclusió social i el pensament crític. Ara més que mai, cal continuar apostant-hi per dotar-los de més estabilitat, viabilitat econòmica i capacitat d'afectació en la població.

Continuïtat

- L'Ateneu Popular 9 Barris dona continuïtat al lloc de treball del tècnic referent de la mesura per desenvolupar recerca aplicada al voltant del circ social més enllà del PIC (2022 i 2023).
- A petició del grup motor, l'Ateneu garanteix el manteniment i actualització de la base de dades digital circsocial.cat durant els propers 5 anys, reservant-se el dret a traspasar-ne la gestió a una altra entitat.
- La Jornada pot esdevenir un punt de trobada regular del sector de la formació de lleure i professional i així afavorir la seva cohesió, creixement i millor reconeixement.

Organisme impulsor del Departament de Cultura: Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques.

Cap de mesura: Ateneu Popular 9 Barris.

Calendari: 2020-2021

4. Pobles de Circ

Objectiu: Promoure la programació d'espectacles i tallers de circ per part de municipis petits d'arreu de Catalunya per ampliar la xarxa d'estructures i espais d'exhibició i facilitar l'accés dels diferents tipus de públic a aquesta oferta cultural. També vol difondre la creació de circ catalana i donar més oportunitats d'exhibició per a les companyies. A més, la participació d'espais de formació en circ del territori vol acostar aquestes iniciatives als municipis i població més pròxima.

Acció

Creació d'un circuit d'exhibició de circ format per 7 pobles de menys de 10.000 habitants d'arreu de Catalunya. Els Ajuntaments han rebut l'acompanyament de l'APCC en totes les fases del projecte i s'han programat companyies de circ residents a Catalunya.

Pressupost: 182.000 €

RRHH: Personal intern de l'APCC (ampliació de contracte de les tècniques de l'oficina)

Pobles participants

- 2020: Bellver de Cerdanya (Cerdanya), Sort (Pallars Sobirà), Ulldemolins (Priorat), Prats de Lluçanès (Osona).
- 2021: S'hi sumen Sant Hilari Sacalm (La Selva), Alcanar (Montsià) i Talam (Pallars Jussà).

Resultats

- **Difusió i exhibició de circ català a punts del territori on no s'havia programat circ** per trencar tòpics sobre l'imaginari del circ en aquestes poblacions: 23 companyies programades | 45 funcions | 6 espais de circ impartint tallers
- Difusió del circ en **públic poc habitual**: creació de públics de diferents edats i situació geogràfica: 7.564 espectadors/es | 1.226 participants als tallers (s'ha de tenir en compte que una part important de la programació s'ha realitzat en el marc de restriccions per la pandèmia i que alguns dels municipis tenen menys de 1.000 habitants)
- L'ús d'emplaçaments poc habituals per a programar ha servit als responsables per **adonar-se de les potencialitats i possibilitats d'espais disponibles** (com per exemple els poliesportius i espais al carrer).
- **Sensibilització** dels pobles a la **diversitat del circ** i visibilització de les propostes de circ adreçades a públic no familiar.: el 2021 s'ha demanat a cada poble programar un espectacle de circ per adults.
- **Aprenentatge sobre programació de circ** per part dels municipis: acceptació i valoració del públic, com triar companyies, aspectes tècnics bàsics etc.
- **Coneixement** de companyies de circ, espectacles, disciplines per part de l'equip dels ajuntaments

- **Aprenentatge en ajuts a la programació cultural i d'altres possibilitats de relació amb projectes en creació** (residències per a companyies, etc): una sessió amb el Departament de Cultura i les Diputacions per tal de fer arribar aquesta informació als pobles.

Qüestions pendents

- Pobles de Circ demostra la importància d'acompanyar els municipis més petits en la programació de circ. Compten amb pocs recursos humans i poc temps per investigar i aprendre en nous àmbits. Davant de la impossibilitat de prorrogar aquest projecte, cal veure com dur a terme aquest acompanyament més enllà del Pla d'Impuls del Circ per tal d'enfortir les possibilitats que aquests Ajuntaments i d'altres interessats programin circ i d'altres arts escèniques.
- Diferents pobles han manifestat l'interès de formar part de Pobles de Circ i no han pogut participar ja que estaven totes les places cobertes: L'Espluga de Francolí, Balenyà, Torre de l'Espanyol, Vall de Boí, Alt Àneu, Montmeló, Sant Pere de Riudebitlles, Sarral i Palau d'Anglesola, i també han mostrat interès entitats culturals d'altres municipis.

Organisme impulsor del Departament de Cultura: Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques.

Cap de mesura: Associació de Professionals del Circ de Catalunya (APCC).

Amb el suport de:

Set ajuntaments de Catalunya: Bellver de Cerdanya (Cerdanya), Sort (Pallars Sobirà), Ulldemolins (Priorat), Prats de Lluçanès (Osona), Sant Hilari Sacalm (La Selva), Alcanar (Montsià) i Talarn (Pallars Jussà).

Calendari: 2020 i 2021

5. Nilak

Objectiu: Creació d'un espai escènic amb una carpa itinerant per a les comarques catalanes sense teatres.

Pressupost: ajut de 50.000 € per a l'adquisició de la carpa.

RRHH: prestacions de servei per al disseny tècnic, d'espai lumínic i la certificació tècnica així com pels muntatges a Bassano di Grapa (lloc de construcció de la carpa), Dosrius (acondicionament) i Vilalba (estrena).

Acció

- Disseny i construcció d'una grada de 18 metre de diàmetre, amb una pista de 12 metres de diàmetre, una alçada de 9 metres i una grada de 200 places
- Adquisició de material escenotècnic: tarimes, material de so, material d'il·luminació i material de seguretat
- Muntatge de la carpa a Dosrius per l'acondicionament (implantació tècnica de tots els elements)
- Muntatge i estrena de les activitats a la carpa a Vilalba dels Arcs.

Resultats

- Posada en marxa de la carpa i del projecte Nilak d'apropar el circ contemporani i les noves dramàtiques a tot el territori per facilitar-ne la visibilitat, en especial en aquelles comarques que no disposen d'instal·lacions teatrals.
- Programació a Vilalba de 6 espectacles a més de l'acte inaugural.
- Creació comunitària a Vilalba dirigida per la cia Vaques amb la participació de Les Sistars i Candela Casas com artistes professionals i la participació local del Grup de Teatre la Pirindola (Marc Sampé, Monica Estupinyà i Laura Domenèch) i Gloria Ruano, Ariadna Alvarez, Magda Auba i Elisabet Arlandes.
- Altres activitats en relació amb el territori i la comunitat a Vilalba: tallers, taula rodona, trobada amb ajuntaments sobre programació de circ, exposició fotogràfics etc.
- 1.410 espectadors/es a Vilalaba dels Arcs

Continuïtat

- Estades a Pinell de Brai i Rocafort de Queralt el 2022.
- Converses amb altres pobles per al 2023.

Organisme impulsor del Departament de Cultura: Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques.

Cap de mesura: Nilak.

Calendari d'execució: Anys 2020-2021.

6. #ressonacirc

Objectiu: Potenciar la presència del circ als mitjans de comunicació i altres canals de difusió. Es tracta de renovar i actualitzar la visió i els coneixements que els mitjans de comunicació tenen del circ, de sensibilitzar-los sobre la diversitat i el dinamisme del circ fet a Catalunya i de posar al seu abast els recursos per a poder accedir a la informació sobre circ.

Acció

- Elaboració d'un **dossier actualitzat i dinàmic**, que proposa un relat del circ actual a Catalunya. Eva Romero, redactora del dossier, va obtenir informació d'estudis, enquestes, llibres i altres materials i també va a dur a terme una sèrie d'entrevistes amb professionals destacats del món del circ català actual. A més, conté un article d'opinió sobre la trajectòria del circ català els últims 25 anys escrit per Jordi Jané, crític, historiador i periodista especialitzat en circ.
- **Activitats divulgatives del dossier per a premsa:** reunions amb periodistes, enviaments, nota de premsa i presentacions durant rodes de premsa importants del sector.
- **Activitats divulgatives del dossier al públic general:** campanya a xarxes socials
- **Activitats divulgatives del dossier en l'àmbit del circ i les altres arts escèniques:** difusió entre les entitats i projectes de circ a Catalunya, difusió a les principals fires i festivals (Mostra d'Igualada, Fira Trapezi, Fira Tàrrrega, Circ d'ara Mateix, etc)

Pressupost: 12.841,16 euros

Resultats

La accions divulgatives s'estan iniciant en aquests moments i s'haurà de mirar-ne els resultats d'aquí un temps.

Qüestions pendents

- La constitució d'un banc d'imatges (fotografies i vídeos) de circ actual no s'ha pogut dur a terme ja que un nombre important de professionals de la imatge es van posar en contacte amb l'associació i es van posicionar en contra del fet que l'APCC cedís les imatges de forma gratuïta als mitjans.
- S'ha optat per encarregar a fotògrafs/es de circ l'elaboració per a l'APCC d'imatges d'àmbits poc representats en els mitjans, com ara el circ en teatres, el circ social o la formació en circ, i el seguiment d'un festival de circ que no compta amb aquest tipus de professional, com la Fira de Circ de la Bisbal. L'APCC haurà fet un encàrrec concret a professionals de la fotografia i disposarà dels drets de propietat intel·lectuals d'aquestes imatges i les podrà cedir a mitjans de comunicació.

Organisme impulsor del Departament de Cultura: Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC).

Cap de mesura: Associació de Professionals del Circ de Catalunya (APCC).

Calendari d'execució: 2021 (realització), 2022 (difusió)

7. Circ i món empresarial

Objectiu: Establir relacions recíproques, de coneixença i col·laboració entre el sector del circ i el sector empresarial no cultural.

Breu descripció: Celebració de dues trobades entre diferents agents de comunicació de l'empresa no cultural i diverses persones del sector del circ per tal de generar sinergies i coneixement mutu.

Accions

- **Taller** gamificat en línia enfocat a empreses i entitats de circ més informe de conclusions resumint els principals **reptes que ha d'afrontar el sector**, tant a nivell de projecció interna com en qüestions d'organització externa.
- **Enquesta al sector** des de l'APCC per a establir definicions, valors i límits de les relacions que volem i podem establir amb les empreses.
- Sessió de **posicionament**. Grup de treball virtual per treballar les dades de l'enquesta i aterrar els conceptes.
- **Conceptualització d'una Jornada** entre empreses i sector del circ en tres blocs: 1. Què és el circ? 2. El circ i el seu potencial per a la comunicació externa de les empreses. 3. El circ i el seu potencial per a la comunicació interna de les empreses 4. Actuació
Aquesta Jornada s'ha hagut d'anul·lar per manca d'assistència degut a la data de programació (juliol), les circumstàncies i el cansament en relació a la pandèmia, desconeixement del sector per part del món empresarial
- **Els continguts de la Jornada es reformulen** i traslladen a:
  - dos **dinars** (el primer al voltant del potencial del circ per a la comunicació interna de les empreses i el segon al voltant del potencial del circ per a la comunicació externa)
  - dos **vídeos de diàleg** entre un/a artista de circ i una/a representant del món de l'empresa
  - un **vídeo** per explicar “**què és el circ**”, amb un guió i la interpretació de l'artista Jordi Querol “Kerol”

Pressupost :21.200 euros

Resultats

- Una **primera aproximació** del món del circ al món de l'empresa que ha generat **interès, curiositat i ganes d'aprofundir** en els i les assistents
- Uns **materials** en format vídeo que poden contribuir a difondre el circ i les seves potencialitats en el món de l'empresa però també en la societat en general.

Dificultats

- És una de les mesures del PIC que més variacions ha tingut des de la posada en marxa del Pla d'Impuls, degudes principalment a la crisi de la COVID19.

- Tenia un pressupost molt limitat aportat per l'SDE i dirigit en la seva totalitat en forma d'encàrrec al setembre del 2019 a una empresa concreta, Both: People & Comms per portar a terme, segons proposta de l'APCC, la celebració d'una trobada entre directius empresarials i professionals de circ per tal de compartir les potencialitats del circ i explorar possibles sinèrgies entre els dos mons. A l'encàrrec però, no s'havia tingut en compte altres despeses de producció, comunicació, honoraris i coordinació per part de l'APCC.

Qüestions pendents

- Establir noves relacions, generar sinèrgies i cercar possibles col·laboracions és una feina de llarg recorregut que requereix d'uns recursos humans específics i dedicats. En aquest moment l'APCC no pot assumir aquesta feina.
- Cal veure, doncs, com donar continuïtat a la feina desenvolupada amb la mesura.

Organisme impulsor del Departament de Cultura: Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC).

Cap de mesura: Associació de Professionals del Circ de Catalunya (APCC).

Calendari: 2020-2021

8. Esfera Circ

Objectiu: Difusió del circ contemporani i creació de xarxa entre agents culturals de diversos àmbits.

Breu descripció:

Programa formatiu adreçat a programadors/es, tècnics culturals i periodistes, sobre els diversos aspectes del circ contemporani per difondre'l i establir vincles que en possibilitin la programació i l'accés a públics diversos. .

Agents participants

- **Edició 2019 – 2020:** Teatre L'Artesà del Prat de Llobregat; DG de Promoció Cultural i Biblioteques; Aj. Barcelona; Aj. Tremp; Aj. Martorell; Aj. Mataró; Núvol; TV3.
- **Edició 2020 – 2021:** Teatre Kursaal de Manresa; ODA – Diputació de Barcelona; Aj. Sant Pere de Riudebitlles; Aj. Sant Hipòlit de Voltregà; Aj. Celrà; Aj. La Garriga; Aj. Lloret de Mar; Aj. Amposta; TV3; Diari Ara. Aj. de Vic i Aj. De Reus.

Accions

D'octubre del 2019 a octubre del 2021 i malgrat la incidència de la Covid, s'han realitzat 4 accions per edició, en el marc de festivals o esdeveniments de circ. Els continguts han estat dissenyats per artistes qui han pogut explicar de primera mà les especificitats de la professió i la creació en circ contemporani. Durant les accions s'ha assistit a espectacles, s'ha conversat amb creadors i creadores, equips tècnics i artístics de festivals i fires, s'han visitat espais de creació, formació i exhibició i s'han creat vincles entre agents culturals. També s'ha treballat per a la comunicació i difusió del circ entre els mitjans de comunicació participants.

	Cicle 19-20	Cicle 20-21	Total
Assistència a espectacles	6	15	21
Converses amb artistes	3	11	14
Converses amb festivals i/o espais	27	7	34
Assistència a activitats professionals	5	3	8
Interacció amb altres grups	0	1	1
Interacció amb administració	2	2	4

En cada acció s'han treballat els objectius generals (difusió del circ contemporani i creació de xarxa) aprofundint en diversos blocs temàtics: els imaginaris i les dramaturgies del circ,

els aspectes tècnics, la professió, els espais de formació, creació i exhibició, i la relació amb els públics.

Per donar visibilitat al projecte, les col·laboracions i els impactes de la mesura, s'ha creat una web específica i material audiovisual amb els testimonis de les participants.

<p>> Trobades 2019-2020:</p> <p>#1 Festivals internacionals: Circa</p> <p>2# Espais alternatius i Circ d'Hivern</p> <p>3# Estat d'Emergència i Programació Utòpica*</p> <p>4# Espais creatius i escènics del circ, Festival* Grec</p>	<p>> Trobades 2020-2021:</p> <p>#1 Introducció al contemporani</p> <p>#2 Fires estratègiques: Trapezi de Reus</p> <p>3# Fires de petit format: Fira de Circ al Carrer de La Bisbal d'Empordà</p> <p>4# Festivals internacionals: Theater Op de Markt</p>
--	---

*Activitats telemàtiques dutes a terme durant el confinament

RRHH: Ampliació del contracte de la coordinadora de la mesura.

Pressupost: 62.807 €

Resultats

- Millora en el coneixement del circ contemporani i ampliació de xarxa entre agents culturals participants i col·laboradors.
- Públicació d'articles i reportatges per part dels i les periodistes participants a les dues edicions.
- Programació d'espectacles de circ contemporani i voluntat de fer programació estable en els diversos municipis participants.
- Voluntat d'algun ajuntament de proposar residències de creació per a companyies de circ.
- Gira organitzada per diversos municipis de l'espectacle belga *Be flat*

Continuïtat

Des de la Central del Circ es vol mantenir els vincles generats durant aquests anys de treball intens, alhora que acompanyar i donar suport a les iniciatives dels municipis i periodistes que hi han participat.

- Malgrat la finalització del PIC i la impossibilitat de prorrogar aquesta mesura durant el 2022, es farà una trobada entre els grups del cicle 19/20 i 20/21 d'Esfera Circ i el grup de A Catalan Journey a La Central del Circ i s'assistirà a diversos espectacles del Cicle Circ d'Ara Mateix.
- Una segona activitat en un Festival Internacional a determinar, amb el suport de l'Institut Ramon LLull.

Organisme impulsor del Departament de Cultura: Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC).

Cap de mesura: La Central del Circ.

Amb el suport de: Institut Ramon LLull.

Calendari d'execució: Anys 2019 - 2021

9. i 10. Producció Nacional de Circ

Objectiu: Donar suport als creadors i artistes emergents de Catalunya per a la creació d'una producció de circ de mig/gran format amb projecció nacional i afavorir-ne l'exhibició entre diferents equipaments municipals del territori.

Accions

Creació d'*Estat d'emergència*, una producció de mitjà-gran format, dirigida per Joan Ramon Graell, amb un repartiment format preferentment per artistes emergents. Es va estrenar al Festival Grec 2020 i ha fet gira per 17 municipis de Catalunya, Palma de Mallorca i Madrid.

Dues fases:

1. Creació i producció de l'espectacle:

- Configuració de la xarxa d'agents implicats en el projecte: Departament de Cultura, Grec Festival de Barcelona, Estruch-Ajuntament de Sabadell, equipaments escènics municipals E3
- Selecció mitjançant convocatòria pública de la direcció artística i del projecte d'espectacle de la Producció Nacional del Circ
- Procés d'audicions per a la selecció dels i les artistes en escena
- Configuració de l'equip artístic i de producció i administració
- 59 dies de residència a l'Estruch (inicialment havien de ser 80 però el confinament ho va impedir i part de la creació es va realitzar per videoconferències entres els membres de l'equip artístic).
- Preparació de la gira: calendari, programa d'accions amb públics
- Estrena al Grec Festival de Barcelona (4 funcions)

2. Gira de l'espectacle:

- Actuacions a 15 equipaments municipals de Catalunya
- Altres 6 actuacions al Circo Price de Madrid (2), Valladolid (3) i al Teatre Principal del Mallorca (1)
- Desplegament d'un programa d'accions amb públics: tallers, podcasts, vídeos, campanya a xarxes socials, assajos oberts col·loquis post funcions...

Pressupost: 120.106,22 € (creació) i 143.207,07 € (gira) (ambdós imports amb IVA inclòs)

Resultats

- Creació d'un espectacle amb **7 artistes emergents en escena**, la majoria de les quals just havien acabat la seva formació professional i han tingut d'aquesta manera una gran oportunitat laboral i d'inserció professional

- **Queda demostrada la factibilitat** d'organitzar la **gira** d'un espectacle de circ mitjà-gran pels equipaments del territori.
- **25 actuacions realitzades** entre les que s'emmarcaven dins del PIC i altres que ha buscat l'equip de l'espectacle.
  - Actuacions al Grec: 4 funcions, 590 espectadors/es amb un 96% d'ocupació
  - Gira a Catalunya: 15 funcions, 2.938 espectadors/es amb un 66% d'ocupació i altres 876 participants a les activitats amb públics
  - Actuacions a l'estat: 6 funcions, 1.220 espectadors/es
- **Col·laboració** entre l'administració, un festival d'envergadura, Ajutaments, un equipament especialitzat en circ, una companyia-productora

Dificultats

El fet que la producció no estigui portada des d'un equipament ha generat una sèrie de dificultats:

- el pes de la gestió econòmica (cobraments, tresoreria, tancaments econòmics) ha recaigut en una companyia del sector.
- aquesta companyia no ha tingut sempre autonomia per a executar alguns aspectes de la producció (selecció de la figura de producció executiva, agilització de contractes de la gira etc.).

Continuïtat

- Encara s'ha de treballar molt per a normalitzar la circulació d'espectacles de mitjà i gran format al territori i així assegurar la seva viabilitat. Aquesta labor ha de ser articulada entre sector, equipaments escènics i administració i s'ha de poder activar en el moment de la creació dels espectacles.
- En aquest sentit l'APCC ha organitzat una presentació per als equipaments escènics E3 de 8 espectacles de format mitjà-gran, la qual estarà acompanyada d'un catalèg que inclou un total de 23 espectacles.
- El programa d'accions de públics desplegat amb la PNC és una bona pràctica que s'hauria de replicar però que s'ha de sufragar amb recursos específics a banda del catxet dels espectacles.

Coproductors: Departament de Cultura i Grec Festival de Barcelona.

Cap de mesura: La Vela de l'Estruch, fàbrica de creació de l'Ajuntament de Sabadell.

Residències: La Central del Circ i Teatre Principal de Sabadell.

Amb la complicitat de: Equipaments escènics municipals de Badalona, El Prat de Llobregat, Figueres, L'Hospitalet de Llobregat, Girona, Lleida, Manresa, Olot, Reus, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Santa Coloma de Gramenet, Tortosa, Vic, Viladecans, Vilanova i la Geltrú i Vilafranca del Penedès.

Calendari d'execució: Anys 2019 - 2021.

11. A Catalan Journey

Objectiu: Potenciar la visibilitat del circ català a l'estranger a través de l'establiment de vincles estrets amb programadors/es i la creació de sinergies que afavoreixin la difusió al nord d'Europa.

Un recorregut amb trobades virtuals i presencials entre professionals europeus i companyies i diferents agents del sector del circ a Catalunya per tal de conformar un panorama ampli de la creació actual i així consolidar el posicionament internacional del circ català.

Accions

2021

- Trobada #1 *What's going on in the circus field in Catalonia* | acció virtual | Trapezi 2021
- *Circus lunch* a Fira Tàrraga | acció presencial | Fira Tàrraga 2021
- Trobada #2 *Connected to Fira Tàrraga. Circus around Catalonia* | acció virtual | setembre 2021
- *Des de Catalonia a Països Baixos i Bèlgica* | acció presencial | Festivals Circolo (NL) i Theater op de Markt (B) | novembre 2021
- Formació sobre internacionalització: sessió oberta i taller pràctic | accions virtuals | novembre 2021

2022

- Trobada #3 *Circus in dancehouse. 8 Circus projects at Mercat de les Flors-Circ d'Ara Mateix* | acció virtual | març 2022

RRHH: Ampliació del contracte de la coordinadora del PIC

Pressupost: 2.000 € (2019), 20.000 € (2021) i 22.000 € (2022)

Resultats

- Un treball en **coordinació entre sector** (APCC), **fires** especialitzades (Trapezi i Fira Tàrraga), **administració** (Catalan Arts i Institut Ramon Llull). Això permet donar la imatge d'un sector cohesionat i cooperatiu.
- Programadors/es de **10 festivals i equipaments europeus** segueixen les activitats
- 2 d'ells estan planejant la programació d'un **focus català**: Jacksons' Lane a Londres (2022) i el Berlin Circus Festival (2023).
- S'han presentat **23 projectes artístics, 2 festivals i 3 centres de creació** el 2021 en el marc de les trobades
- 13 artistes/companyies han assistit almenys a una formació
- 6 programadors/es de **festivals i equipaments catalans han viatjat** a Bèlgica i Països Baixos on han assistit a espectacles i trobades amb el sector local.

- Juntament amb programadors/es d'Esfera Circ, alguns/es d'ells/s participen en l'organització de la gira de la companyia belga Be Flat l'estiu 2022
- Volen treballar més en xarxa i alguns/es es plantegen revisar el seu festival en base a l'experiència a Circolo i Theater op de Markt

Dificultats

- La mesura s'ha hagut de reformular diverses vegades i s'ha de desenvolupar parcialment de forma virtual. Tot i així, suposa una excel·lent oportunitat de donar a conèixer i posicionar el circ que es fa a Catalunya en un moment complex degut a la pandèmia.

Continuïtat

- Encara queden dues accions per realitzar que podrien donar fruits a més del dos focus catalans mencionats més a dalt.
- Fires com la de Tàrrrega o Trapezi són sens dubte aparadors importants per a la creació de circ catalana i cal assegurar la permanència dels vincles d'aquestes amb els i les programadors/es implicats en la mesura.

Organisme impulsor del Departament de Cultura: Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC).

Amb el suport de: Institut Ramon Llull.

Cap de mesura: Associació de Professionals del Circ de Catalunya (APCC).

Amb la complicitat de: Trapezi, Fira Tàrrrega, Mercat de les Flors

Calendari d'execució: Anys 2021 - 2022.

II - Abast del Pla d'Impuls del Circ 2019-2022

Protagonistes, públics, beneficiaris/es

De la gestació del Pla d'Impuls del Circ a la seva recta final

La tardor de 2015 l'APCC convocava un **nombrós grups d'agents del sector del Circ**, entitats, espais de formació i creació, festivals, espais de difusió, amb voluntat d'avaluar en quina situació ens deixava la finalització del II Pla Integral de Circ, i com es plantejaria des de l'Associació procedir en el futur.

A la trobada **vàrem constatar la poca progressió del desenvolupament del Pla Integral del Circ 2012-2015**, generada probablement a partir d'uns objectius massa ambiciosos per al moment històric i econòmic viscut al país. Hi va haver segurament un excés d'optimisme donada la precària situació pressupostària en que quedaren les institucions i les administracions aquells anys, i que incidiren també en la fragilitat del nostre sector.

Aquestes consideracions ens portaven a interpretar la no conveniència de treballar en un nou Pla Integral, si no que possiblement, i a l'espera d'un nou acord amb el Departament, s'havia de trobar paral·lelament **una nova fórmula d'aposta pel sector**.

Aquesta podia ser una millor idea que no exigís un treball desmesurat com la redacció i coordinació d'un Pla Integral, i que tingui uns efectes més immediats a les urgències actuals.

La tardor del 2016, reunits amb l'equip de la Conselleria, i amb la presència del Conseller Santi Vila, el Departament i l'APCC acostàvem posicions en la línia que havíem expressat. A més, la recent posada en marxa del Pla d'Impuls de la Dansa ens suggeria un camí a treballar amb les característiques pròpies del nostre sector professional.

Mes enllà de continuar amb les línies de treball encetades en suport del circ, en les que ens hem centrat els darrers 7 o 8 anys, ens proposàvem treballar en **un grapat de mesures concretes que ens permetessin avançar en algunes de les línies principals d'acció dels anteriors Plans Integrals del Circ**, amb el desig de poder anar complimentant de nou les dotacions pressupostàries suficients que s'havien disposat els primers 10 anys d'aquest segle.

Aquestes mesures elaborades amb l'APCC com articuladora del sector, un cop avalades i treballades juntament amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i altres agents del sector cultural, serien portades a terme durant el bienni 2019/2020.

Després d'un temps de treball intern a l'Associació i explorant possibilitats amb la resta d'agents del sector professional del circ a Catalunya, **vam dibuixar un Pla d'Impuls amb mesures concretes**.

La situació a Catalunya en el 2017-2018 ha provocat també un alentiment en el desenvolupament propi d'aquest mateix Pla d'Impuls que, finalment, **s'ha pogut engegar la tardor de 2019 després d'uns mesos frenètics per a tancar les diferents mesures**, sense deixar més temps ni a la participació àmplia ni a l'aparició de noves propostes.

El fet d'haver posat en marxa el Pla sense tenir la possibilitat de tornar a avaluar la pertinència i necessitat d'unes mesures dissenyades dos anys abans, així com la no integració dins del mateix d'algun agent clau van generar **malestar en una part del sector**. Tanmateix, és possible que el Pla hagués avortat si s'hagués demanat més temps per a repensar-ne les accions i els protagonistes. Davant del risc de potser no poder mai desenvolupar el Pla, les entitats implicades en el mateix van decidir tirar-lo endavant.

Així doncs, **el Pla d'Impuls era segurament incomplert i imperfecte** però ha permès treballar **aspectes molt concrets** per al sector en un període de gran incertesa i aturada parcial d'activitats amb la **pandèmia de la COVID19**. Aquesta ha, per descomptat, obligat a re formular algunes activitats i ajornar-ne d'altres.

Les onze mesures, però, han pogut executar-se (a dia d'avui, dues estan encara en funcionament). Han estat liderades cadascuna per una entitat, que ha estat responsable de la seva coordinació, animació i avaluació i que ha estat la interlocutora amb la resta d'entitats e institucions del sector i d'altres àmbits per involucrar-les en les activitats plantejades.

L'APCC ha coordinat de manera general aquest Pla d'Impuls i liderat algunes de les accions proposades.

A continuació, ens centrarem en **quin ha estat l'abast del Pla, tant a nivell sectorial com d'altres àmbits i de la societat en general** per veure, més enllà de les entitats directament implicades en la coordinació de les diferents accions, **en quina mesura el Pla ha revertit en altres entitats i professionals i ha permès difondre el circ** en diferents esferes de la societat.

1. El sector

Per observar quina ha estat la implicació de professionals i entitats del sector , distingim les següents categories:

- Persones que han tingut una implicació individual
- Companyies que
  - Han actuat
  - Han presentat el seu projecte sense actuar
- Entitats que han tingut una implicació com a organització

1.1. Persones que han col·laborat en els continguts i realització de les activitats

111 persones* en total, a més dels equips de les entitats caps de mesura, han participat en el Pla d'Impuls a nivell de:

- comissions de selecció i grups de treball
- dinamització d'activitats
- intervenció en representació del sector del circ
- formacions específiques
- coordinació d'alguna activitat

* el recompte ha estat efectuat a partir dels documents elaborats pels diferents Caps de mesura. És probable que aquesta xifra sigui superior però, en cap cas, inferior.

D'aquestes persones **86 (un 77%) són professionals del sector del circ** i altres 25 venen d'altres àmbits: la comunicació, la gestió cultural no especialitzada en circ, el món empresarial, el món del treball social entre d'altres.

Les mesures en les que han participat totes aquestes persones han estat:

	Nbre col·laboradors/es total	Nbre col·laboradors/es circ
Circ comunitari	37	25
Circ i món empresarial	25	21
#ressonacirc	20	20
Formació	13	13
A Catalan Journey	13	9
Esfera Circ	9	7
Pobles de Circ	35	3
Total en xifres absolutes*	122	98

*11 persones han participat a diverses mesures i, en alguns casos, en diferents aspectes d'una mateixa mesura

Finalment, 38 de les 86 persones del sector del circ que han tingut una participació en el PIC han percebut una remuneració per a tasques de: dinamització d'activitats, participació en un grup de treball o comissió de selecció, redacció, suport a la producció.

1.2. Espais de creació i formació en circ

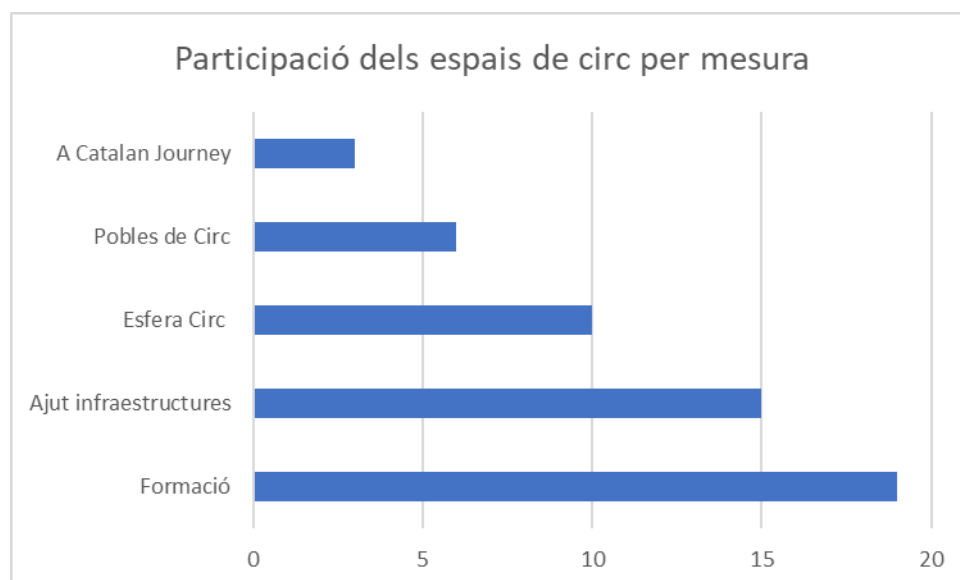
38 espais de circ han interactuat amb 5 mesures del PIC.

D'aquests, **34 ofereixen formació** en circ, una xifra significativa donat que [el Catàleg d'Espais de Formació](#) conté 49 registres. **Un 67% dels espais de formació, per tant, han participat d'alguna acció** o s'han beneficiat de l'ajut per a les infraestructures.

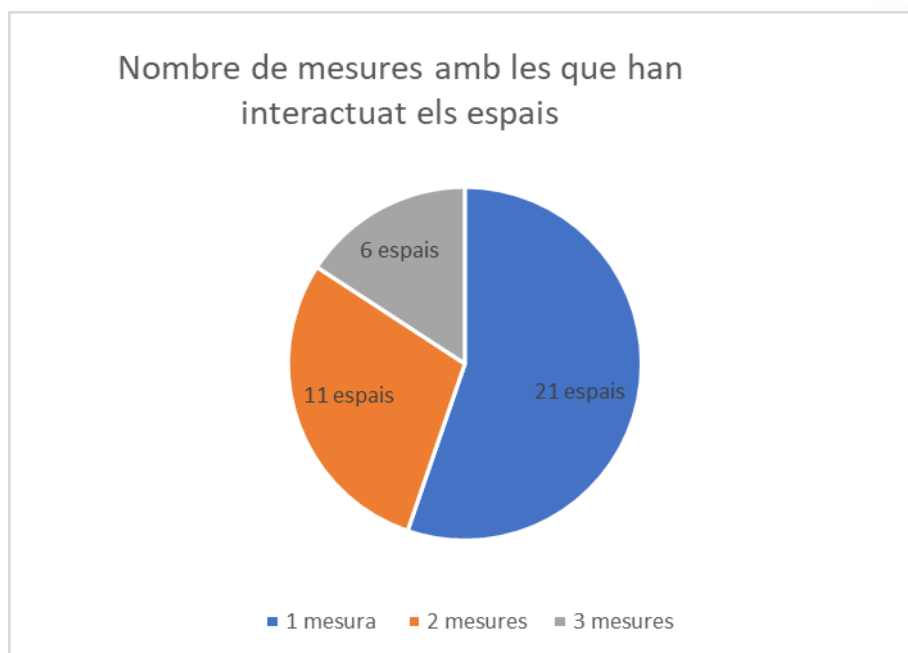
Si mirem les **mesures** en les quals s'ha produït aquesta participació, no és sorprenent veure que, majoritàriament ha estat en relació a l'**ajut per a la millora d'infraestructures** (15 espais beneficiaris) i la **Jornada de Formació** (18 espais).

Les mesures **Esfera Circ** i **A Catalan Journey** ha donat a conèixer als seus participants respectivament 10 i 3 espais de circ. I **Pobles de Circ** ha implicat en la realització dels tallers 6 espais de circ amb l'objectiu que puguin anar consolidant la seva relació amb el municipi on han intervingut.

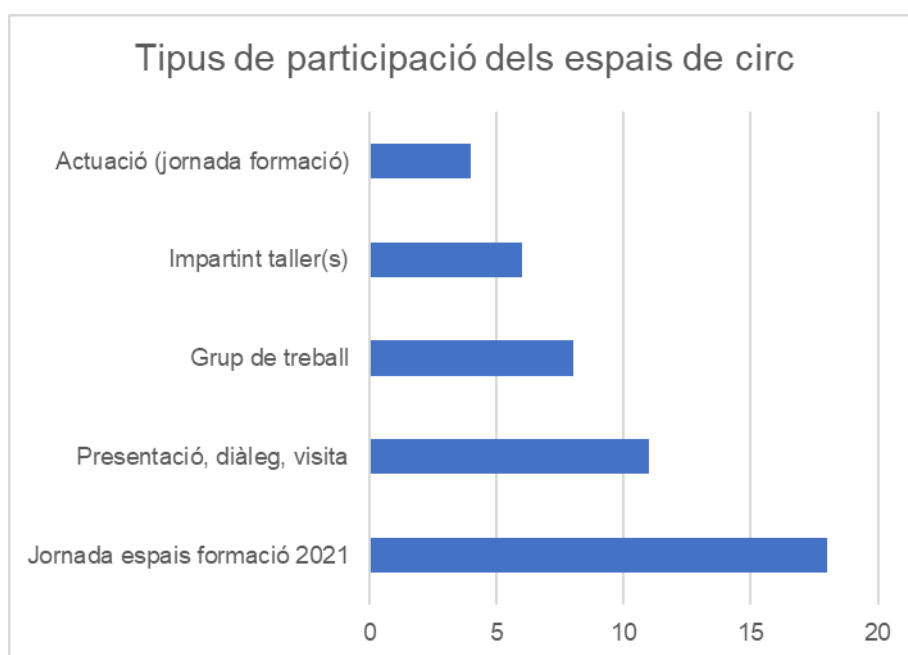
Per tant, **els espais de creació i formació del territori han tingut implicació en 5 de les 11 mesures del Pla d'Impuls.**

Ara bé, per més de la meitat dels espais (21) que han tingut relació amb el PIC, la interacció s'ha produït amb només una mesura de les esmentades. Altres 11 espais han interactuat amb 2 mesures i altres 6 ho han fet amb tres mesures.

La participació dels espais ha estat més aviat activa: presentació de les seves activitats, taller, participació a un grup de treball o actuació dels seus alumnes. Per només 7 espais, la participació al PIC es resumeix a l'ajut per a la millora d'infraestructures.

A nivell internacional, professionals de Catalunya han visitat o conversat amb 5 espais i organitzacions de circ en el cas d'Esfera Circ i altres 2 en el cas de A Catalan Journey.

1.3. Companyies i artistes programats/des

30 companyies han estat programades en el marc de 3 mesures del PIC:

- Pobles de Circ (23 companyies)
- Nilak (6 companyies i artistes per a l'acta inaugural)
- Producció Nacional de Circ (1 companyia amb 7 artistes en escena).

Aquestes companyies sumen **65 actuacions a Catalunya** més altres 6 actuacions de la PNC a municipis de la resta de l'estat. De les 65 actuacions a Catalunya, **45 són de Pobles de Circ.**

Programadors/es de Catalunya han assistit a **espectacles a nivell internacional** amb els viatges d'Esfera Circ a França (2019) i Bèlgica (2021) amb 8 espectacles diferents i de A Catalan Journey a Països Baixos i Bèlgica (2021) amb 10 espectacles diferents.

1.4. Companyies i artistes que han presentat el seu projecte

30 companyies establertes a Catalunya han presentat el seu projecte a programadors/es a través de les mesures Esfera Circ i A Catalan Journey.

D'elles, 5 ho han fet més d'un cop i el total de presentacions de companyies o projectes artístics realitzats entre les mesures Esfera Circ i A Catalan Journey és de **39 presentacions**. D'aquestes presentacions, 8 han estat en el marc d'Esfera Circ i la resta, 31, en el marc de A Catalan Journey

55 companyies diferents han actuat o presentat el seu projecte davant de programadors/es en el marc del Pla d'Impuls del Circ 2019-2022.

1.5. El cas de la Producció Nacional de Circ (PNC)

La PNC ha mobilitzat un equip humà important en un període de reducció d'activitat al sector:

- 7 artistes emergents (+ 1 substitut)
- 2 productores
- 1 persona de suport a la producció i administració
- 1 cap tècnica
- 1 director i 2 mirades externes
- Més tècnics i altres col·laboradors artístics

Un equip de **18 professionals** ha estat involucrat en la producció i/o posterior girar d'*Estat d'emergència*, l'espectacle de la PNC.

1.6. Interaccions entre mesures

- Formació i Circ comunitari
  - Participació del coordinador de la mesura de Circ Comunitari a l'elaboració de l'enquesta a espais de formació
  - Presentació de la mesura de Circ Comunitari a la 1ª Jornada d'Espais de Formació en Circ
- Presentacions de Nilak en el marc de
  - Esfera Circ (2020)
  - A Catalan Journey (2021)
- Presentacions de Pobles de Circ en el marc de
  - A Catalan Journey (2021)
  - Estada de Nilak a Vilalba dels Arcs (2021)
- Converses amb l'equip de la PNC en el marc de
  - Esfera Circ (2020)
  - A Catalan Journey (2021)
- Esfera Circ i A Catalan Journey
  - Trobada dels i les participants catalans/es a Theater op de Markt
  - Es preveu repetir aquesta trobada en el marc de Circ d'Ara Mateix 2022 al Mercat de les Flors

1.7. Governança del PIC a nivell sectorial

L'APCC, co-impulsora del PIC amb el Departament de Cultura, ha tingut un paper de supervisió general del Pla per tal de:

- Vetllar pel seu correcte desenvolupament
- Mantenir el sector informat i resoldre dubtes i consultes
- Estar en diàleg continu amb el Departament de Cultura

La Junta de l'APCC va crear una **Comissió de seguiment del Pla d'Impuls** per, d'una banda, fer un seguiment global del Pla i, de l'altra, de les mesures coordinades propiament per l'APCC.

Aquesta **comissió de 4 membres** va estar integrada per 3 membres de la Junta i, durant uns mesos, per 1 altre soci.

A més a més, altres dues comissions de l'APCC van tenir relacions amb dues mesures concretes: la **comissió d'internacionalització** per a la mesura A Catalan Journey (2 membres de Junta + 1 sòcia que es va incorporar el 2021) i la **comissió de comunicació** (1 membre de Junta i 1 soci).

Cal tenir en compte, finalment, que a més a més de l'APCC, cada Cap de mesura del PIC ha implicat els seus propis espais de participació o governança:

- l'equip del CAC Rogelio Rivel
- la Junta de Bidó de Nou Barris en el cas de l'Ateneu Popular 9 Barris
- la Xecc, el Consell Artístic de Nilak
- el Consell Artístic de la Central del Circ
- l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Sabadell
- els membres de la Persiana per a la producció executiva de la Producció Nacional de Circ.

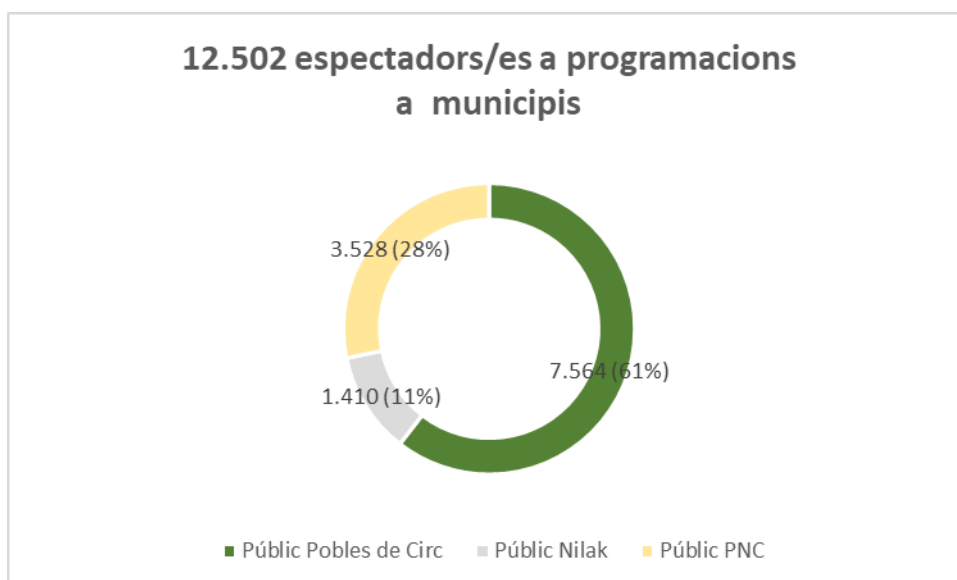
2. El territori

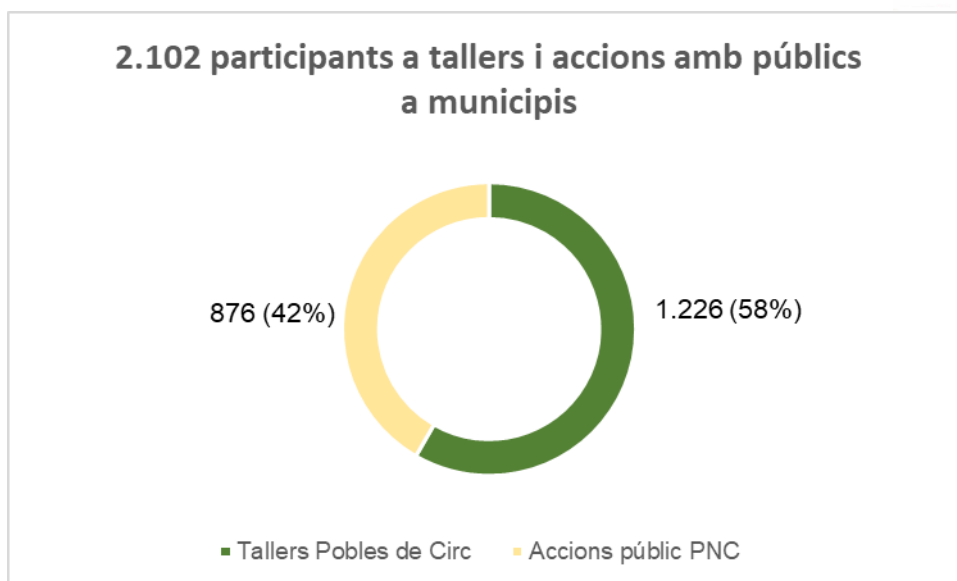
El territori ha estat un eix de treball transversal del PIC al voltant dels següents objectius:

- Desenvolupar nous circuits de programació per fer arribar el circ a llocs o espais on encara tenia poca o cap presència
- Millorar les infraestructures de la xarxa d'espais repartits pel territori
- Identificar, visibilitzar i cohesionar els espais de formació de tota Catalunya

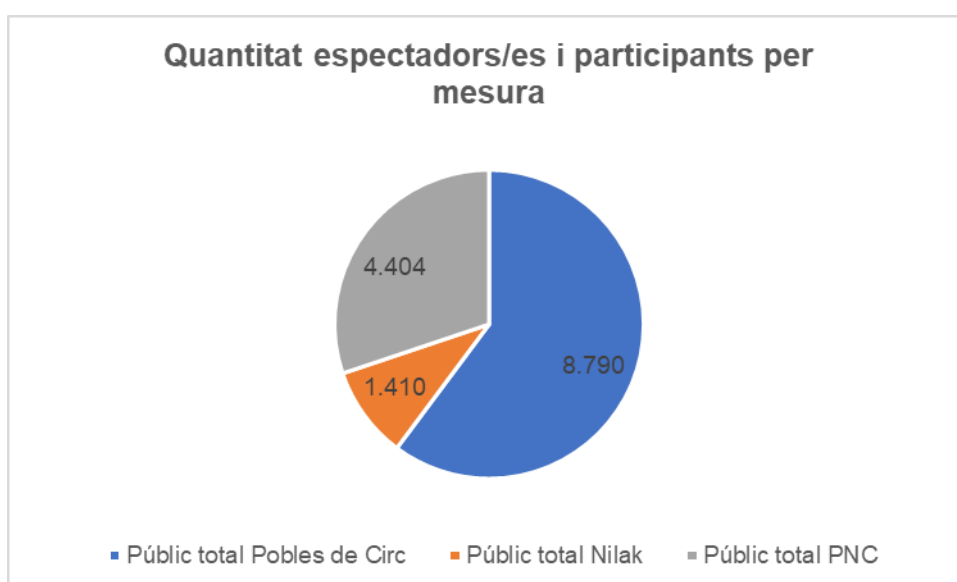
2.1. Municipis que han programat espectacles i altres activitats de circ

Les activitats de programació i paral·leles sumen 14.604 espectadors/es (12.502 per les actuacions i 2.102 en els tallers o activitats amb públics), 24 municipis, 62 actuacions i altres 50 activitats (accions amb públics, tallers).

Pobles de Circ és la mesura que ha reunit més públic, seguida de la Producció Nacional de Circ i, finalment, Nilak (amb dues setmanes d'activitats a Vilalba dels Arcs).

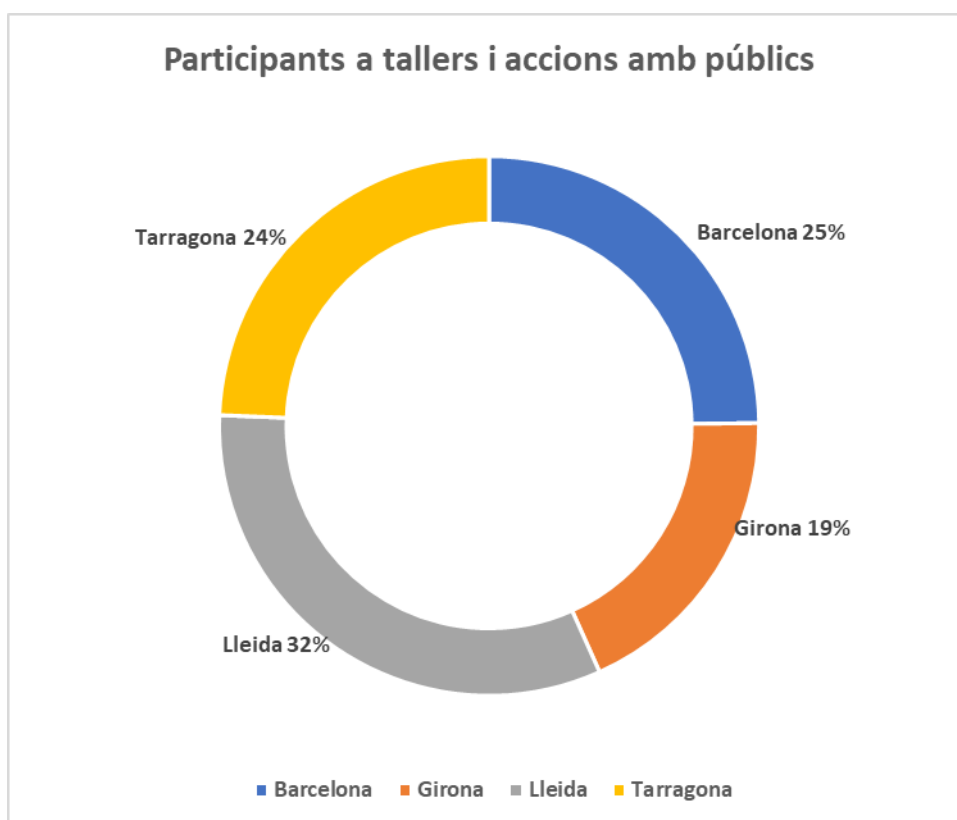

Repartició territorial de les programacions, tallers i activitats amb públics

Pel que fa a espectadors/es **Girona** és la província que més n'ha sumat i Tarragona la que menys.

En canvi, **Lleida** és la província on més gent ha participat a tallers o activitats de creació de públic, seguida a parts gairebé iguals de Barcelona i Tarragona. Girona arriba aquí en última posició.

Finalment si ens fixem en la quantitat de **municipis implicats per província**, Barcelona engloba quasi la meitat del total i les altres tres províncies es reparteixen la resta a parts gairebé iguals.

Però si Barcelona és la província que compta més municipis que hagin programat activitats del PIC, Girona i Lleida són les que sumen, a parts iguals, més espectadors/es mentre que només una quarta part de l'assistència a les activitats s'ha produït a la província de Barcelona. Això és deu en part a les restriccions d'aforament vigents durant les actuacions de la PNC tant al Grec com a diferents municipis de la província.

Tot i així, és remarcable la resposta del públic a tot el territori.

Repartició territorial	Municipis	% municipis sobre el total	Assistència	
Barcelona	11	46%	3.534	24%
Girona	4	17%	4.571	31%
Lleida	4	17%	4.570	31%
Tarragona	5	21%	1.929	13%
total	24		14.604	

Cal seguir per tant posant l'accent en la **decentralització de les programacions de circ**. Hi ha públic i hi ha demanda per part dels municipis. Tanmateix, un cop acabat el Pla d'Impuls, de les tres mesures que han generat activitats de programació, tallers i accions amb públics al territori, només Nilak continuarà fent-ho.

S'obren doncs diferents preguntes:

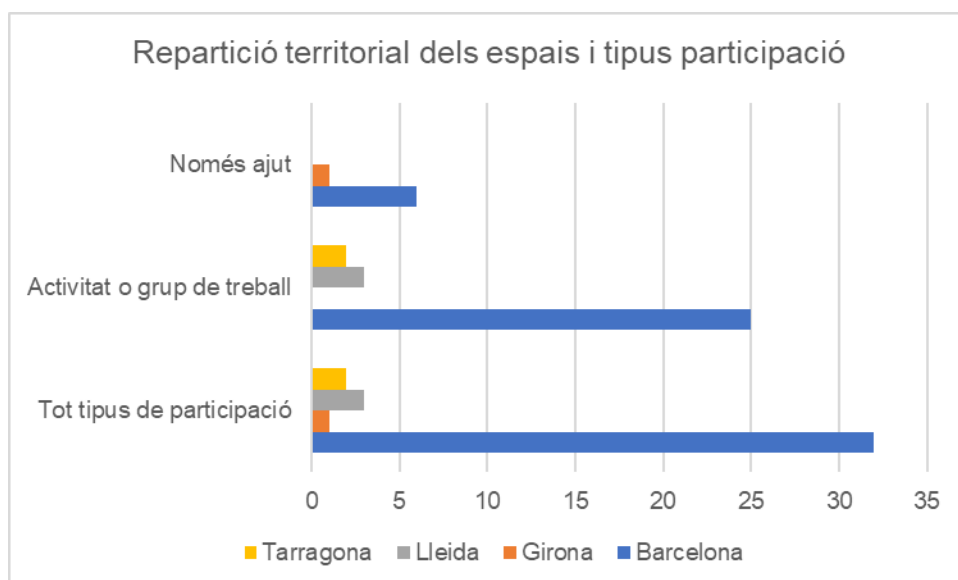
Quina presència podrà tenir el circ en els propers anys als 7 municipis que han participat a Pobles de Circ? Quin suport podrien tenir a l'abast els municipis que han rebut l'acompanyament de la mesura Esfera Circ i desitgen incorporar el circ en la seva programació? I, finalment, quin paper jugaran els 15 equipaments escènics municipals E3 que han programat la Producció Nacional de Circ?

Aquest treball d'expansió de la programació de circ ha de ser coordinat entre totes les parts: sector, administració i municipis. El Pla d'Impuls ha demostrat que, quan això passa, dóna bons resultats.

2.2. Repartició territorial dels espais de circ que han interactuat amb el PIC

La **immensa majoria** dels 38 espais, és a dir 32 d'ells, que han estat implicats en alguna mesura del PIC pertanyen a la **província de Barcelona**

La presència majoritària d'aquests centres és palesa també al Catàleg de Centres de Formació en Circ en el qual 36 del 49 centres i projectes de formació (un 73%) estan ubicats a la província de Barcelona. En el PIC, tanmateix, aquesta proporció és encara més encara més important.

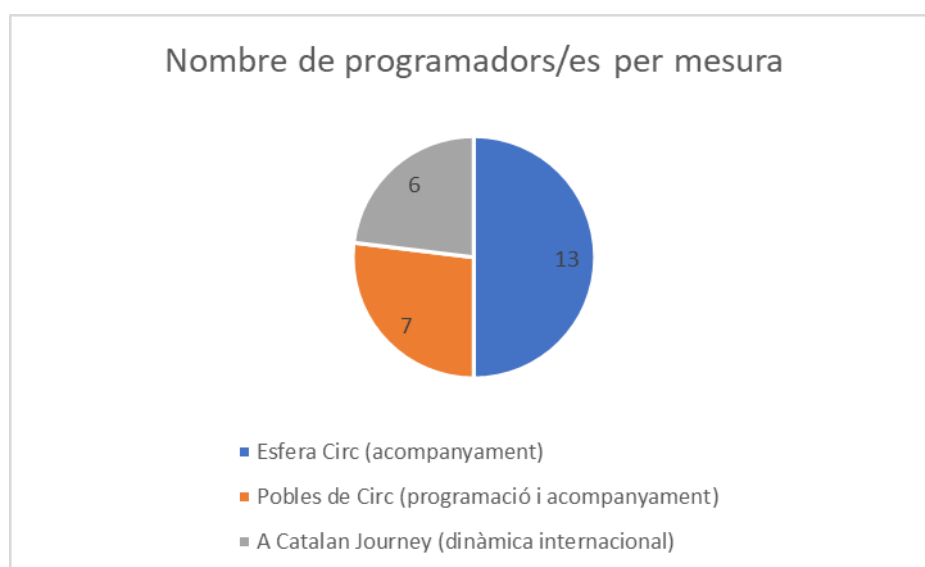
Un altre punt especialment destacable és la **baixa participació d'espais de formació o creació de circ de la província de Girona**. Només un espai ha interactuat amb el PIC i ha estat com a sol·licitant i beneficiari de l'ajut per a la millora d'infraestructures.

Com hem pogut constatar a nivell de públics, el circ té molt de poder de convocatòria fora de la província de Barcelona (amb un 76% de l'assistència a les activitats de programació, tallers i accions amb públics). Tanmateix, existeixen encara pocs espais de creació i formació en les altres províncies i aquests han tingut un nivell d'implicació amb el PIC més baix que els de la província de Barcelona.

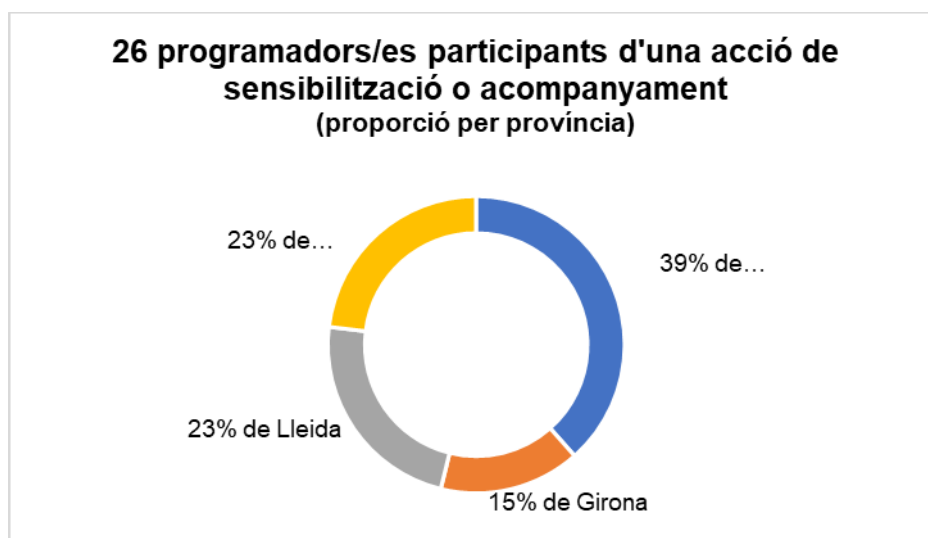
3. Programadors/es i altres professionals

3.1. Programadors/es de Catalunya

Un total de 26 programadors/es de Catalunya han participat de 3 accions del Pla d'Impuls: Esfera Circ (13), Pobles de Circ (7) i A Catalan Journey (6).

Provenen de les 4 províncies de Catalunya. De nou, la majoria treballen a la de Barcelona i Girona és la província on menys programadors/es s'han relacionat amb el Pla d'Impuls.

3.2. Programadors/es d'Europa

Lògicament, només A Catalan Journey, la mesura d'internacionalització, ha posat l'atenció en els programadors/es de fora.

El grup de **10 professionals** que segueix les activitats pertany als següents **6 països**: Regne Unit, Alemanya, Països Baixos, Bèlgica, Letònia, Lituània, Suïssa.

4. Professionals d'altres àmbits

Finalment, diferents perfils de persones alienes al sector del circ han participat directament de les diferents activitats del PIC, bé com a beneficiàries bé com a col·laboradores.

Podem distingir **4 grans grups**:

Altres persones que han participat a activitats

Periodistes	4
Representants administracions	7
Món empresarial	12
Altres	23
Total	46

La categoria Altres engloba comunicadors/es, treballadors/es de l'àmbit social, programadors/es que hagin participat de grups de treball o comissions etc.

NB: La categoria de periodistes creixerà amb les accions de difusió de la mesura #ressonacirc que es realitzaran la primavera 2022.

A més a més, alguns **espais o festivals han acollit activitats** d'algunes mesures o hi ha col·laborat directament: l'Art Santa Mònica (formació), Teatre l'Artesà - el Prat de Llobregat i La Central del Circ (mesura Circ i món empresarial), Trapezi, Mercat de les Flors i Fira Tàrraga (A Catalan Journey).

A tall de conclusió

Les diferents accions del Pla d'Impuls del Circ han mobilitzat un nombre important de persones, entitats i administracions a nivell de co-organització, programació, assistència a espectacles, participació a activitats.

Ens sembla especialment remarcable la **visibilització de 55 companyies** de circ (actuant i/o presentant projectes), el **procés d'estructuració del sector de la formació** en circ i la **feina iniciada en el camp del circ social i comunitari**, la **implicació** de nombrosos professionals del sector a diferents mesures o **l'assistència** a programacions i activitats paral·leles fora de la província de Barcelona, per citar només alguns aspectes dels que hem recollit aquí.

S'hauria de mirar, en paral·lel, a quins grans tipus de despeses s'han destinat els recursos econòmics per veure també com han pogut o no revertir en agents del sector.

III - Resultats i qüestions pendents

6 grans eixos de treball

Per cadascun dels eixos de treball, mirem quins són els assoliments del Pla d'Impuls, les dificultats que amb les que ens hem trobat i quines qüestions romanen obertes.

Al final del document, apuntem diferents interaccions que han tingut lloc entre mesures del Pla d'Impuls.

Suport a la producció

Producció Nacional de Circ

Assoliments

- L'experiència de la PNC demostra que el suport a la producció i l'estratègia de difusió haurien de poder anar de la mà per permetre la sostenibilitat de les creacions i garantir la seva difusió a nivell ampli.
- El projecte de la PNC és també lloable en la seva vessant d'inserció professional amb la participació d'artistes que estaven acabant o tot just havien acabat la seva formació professional. A dia d'avui, 5 d'ells/es han entrat a formar part de companyies nacionals i internacionals (Ino Kollektiv, Circ d'Hivern de l'Ateneu Popular 9 Barris, No Fit State Circus i Les 7 doigts de la Main) i altres 2 artistes treballen en el seu projecte de creació personal.

Dificultats

- A la diferència de la Producció Nacional de Dansa, la de Circ no s'ha pogut portar des d'un gran equipament. El marc jurídic de L'Estruch no permetia fer-ho de forma àgil.
NB: Cal tenir present, però, que si el sector no compta amb un gran equipament dedicat a la producció i programació de circ, en compta un, l'Ateneu Popular 9 Barris, que porta 26 anys produint anualment espectacles.

Qüestions pendents

- La Producció Nacional de Circ és una acció aïllada i, un cop acabat el PIC, segueix sense haver-hi cap possibilitat per als joves artistes de treballar més enllà de llançar-se a crear els seus propis espectacles. No existeixen grans companyies que els puguin integrar en els seus projectes a l'excepció d'algun projecte puntual.

Formació i Circ social i comunitari

Formació | Circ Comunitari

Assoliments

- Noves eines (un catàleg i un banc de recursos) que identifiquen i visibilitzen agents claus i/o pràctiques i documentació dels àmbits de la formació de circ en temps de lleure i del circ amb impacte en la societat.
- Unes dinàmiques de treball que continuaran en tots dos àmbits:
  - Projecte d'estructuració del sector de la formació en circ
  - L'Ateneu Popular 9 Barris engega una línia de recerca en circ social, fora del Pla d'Impuls del Circ, i amb una temporalitat de dos anys, per seguir profunditzant en les temàtiques plantejades en la mesura Circ comunitari.

Dificultats

- La pandèmia i la manca de temps suficient han impedit realitzar la recerca aplicada en circ i gènere i circ i diversitat funcional, motiu pel qual els processos han estat de tipus teòric

- Ha malmès també el sector, ja precari, de la formació en circ i ha potser limitat la seva possibilitat d'implicar-se més en la 1ª Jornada.

Qüestions pendents

- Queda pendent iniciar converses conjuntes amb el Departament de Cultura i el d'Ensenyament per consolidar la formació professional de circ a Catalunya i començar a treballar en una formació superior, per equiparar el circ amb la altres arts escèniques, música i arts visual.
- Mentrestant cal assegurar que el Departament de Cultura continuï recolzant la Formació i que augmenti o mantingui el seu suport i, en cap cas, tiri enrere.
- Millor reconeixement de la formació de circ en temps de lleure.
- Per poder dissenyar estratègies efectives per implementar la perspectiva de gènere en projectes formatius i socioeducatius de circ, resulta necessari un diagnòstic de sector.
- Cal apostar per la formació de les professionals en relació a qüestions com l'atenció a la diversitat funcional i el feminisme per poder generar un circuit formatiu i socioeducatiu de circ més inclusiu.

Infraestructures

Ajut millora infraestructures | Nilak

Assoliments

- La mesura d'infraestructures ha permès identificar les necessitats dels espais de la Xecc i d'altres que no en formen part.
- La primera edició de l'ajut ha pogut donar més suport i a més espais del que estava inicialment previst.
- La carpa del projecte Nilak s'ha posat en marxa a finals del 2021.
- Dificultats
- La línia d'ajuts per a infraestructures de l'OSIC encara no té una periodicitat consolidada. S'ha publicat amb retard el primer cop i la segona edició de l'ajut encara no s'ha publicat.
- Qüestions pendents
- Caldria abordar la qüestió de les infraestructures de les entitats del sector (espais, materials de seguretat i de circ) a banda de les consideracions de figura jurídica com és actualment el cas. Les empreses s'han d'acollir ara per ara a uns ajuts de l'ICEC que no atenen les seves necessitats.
- Caldrà observar i fer seguiment del suport a la instal·lació d'infraestructures tècniques que permetin als teatres adaptar les seves instal·lacions per a la programació de circ.
- Caldrà observar quin suport dona l'administració al projecte Nilak per a les seves activitats.

Difusió

#ressonacirc | Circ i món empresarial | Esfera Circ | A Catalan Journey

Assoliments

- S'ha treballat en la visibilització del circ català en diferents àmbits:
  - Mitjans de comunicació
  - Món empresarial
  - Agents culturals de Catalunya
  - Programadors/es d'Europa
- Aquest labor de donar a conèixer és “d'infusió lenta” però, tot i així, s'ha pogut veure ja resultats concrets com ara: publicació d'articles i reportatges de participants a Esfera Circ; programacions a alguns municipis participants a Esfera Circ també; realització d'un “focus de circ català” a Jackson's Lane (Londres) i converses de cara a una activitat similar al Berlin Circus Festival.
- Són resultats que aniran aflorant a poc a poc i encara és massa aviat per poder detectar els efectes d'aquestes accions.

Dificultats

- Els mitjans econòmics ha estat massa justos per poder dur a terme accions potents per difondre el circ a gran escala a la societat.

Qüestions pendents

- Les quatre mesures d'aquest eix de treball han estat apostes per un treball molt personalitzat amb els i les participants. Aquestes accions, per tant, es podrien replicar amb nous participants però, ara per ara, no hi ha mitjans econòmics per a poder fer-ho.
- Caldria veure també com s'efectuarà el seguiment dels i les participants de cadascuna d'aquestes accions.
- Cal material audiovisual de qualitat i estratègies de difusió amb la complicitat de l'administració i dels mitjans de comunicació públics. L'APCC ha elaborat un projecte en aquest sentit.

Circuit

Nilak | Pobles de Circ | Producció Nacional de Circ

Assoliments

Les activitats proposades han tingut una molt bona resposta de públic.

- Pel que fa a la circulació d'espectacles, la accions proposades han permès que es puguin programar diferents formats i tipus d'espectacles:
  - Gran format amb la PNC
  - Format petit o mitjà per a carrer o diferents tipus d'espai amb Pobles de Circ

- Una atenció posada en les propostes de circ per adults també en el marc de Pobles de Circ durant la segona edició
- Carpa amb Nilak

Dificultats

- La gira de la PNC ha topat amb unes dificultats que es troben habitualment les companyies: els contractes se signen a últim moment (fet que s'ha accentuat amb la pandèmia) i els pagaments no són sempre puntuals.

Qüestions pendents

- Cal trobar mecanismes per assegurar un circuit als espectacles de format mitjà-gran perquè puguin existir, sense circuit no tenen viabilitat. Els equipaments municipals E3 són els més adequats, tant pel que fa a instal·lacions com a pressupost, per aquest format.
- Caldrà observar i fer seguiment del suport a la instal·lació d'infraestructures tècniques que permetin als teatres, petits i grans, adaptar les seves instal·lacions per a la programació de circ.
- Algunes mesures han generat un interès en programadors/es (Esfera Circ) o han sentat precedents (Pobles de Circ, Nilak) en municipis on fins ara la presència de circ era escassa o nul·la. Cal seguir acompanyant-los tant en la seva introducció en el món del circ com econòmicament perquè puguin seguir programant.

Creació de públic

Nilak | Pobles de Circ | Producció Nacional de Circ

Assoliments

- El repte és doble: l'accés a la cultura, per una banda, i posicionament del circ com art escènica per l'altra.
- Les 3 mesures que han treballat la qüestió del circuit comprenien accions de creació de públic:
  - Mitjançant un programa específic i variat, presencial i online (PNC)
  - Proposant tallers organitzats per espais de circ propers geogràficament als municipis participants en el cas de Pobles de Circ
  - Amb un programa divers d'activitats paral·leles (accions amb biblioteques, creació comunitària etc.) en el cas de Nilak.
- En aquest sentit, podríem dir que des del sector del circ s'està generant propostes variades i adaptables a diferents contextos.

Dificultats

- Els equipaments escènics no compten sempre amb especialistes de mediació cultural al seu equip.

Qüestions pendents

- La mediació cultural és una necessitat i un repte que no pot recaure només en els i les artistes. Requereix de persones dedicades als equips artístics i de dotacions econòmiques específiques per a dur a terme les activitats.

- De nou, és un camp de treball en el que només una bona coordinació i repartició de responsabilitats i tasques entre tots els agents (administració, espais de programació i sector) pot permetre dur a terme activitats de qualitat i arribar al públic desitjat.